OYMAPINAR'DA SINIF MÜCADELESİ

GERÇEK, OYMAPINAR BARAJINDA İŞTEN ATILAN TEK-GES-İŞ SENDİKASI ŞUBE SEKRETERİ M. SABRİ OĞUZLA KONUŞTU

GERÇEK — Sayın M. Sabri Oğuz iş yeri hakkında bilgi verir misiniz?

M. SABRİ OĞUZ — Oymapınar Barajı'nın 1977 yılı Haziran'ında inşaatına başlandı. Enerji tesisleri bakımından ülkemizde üçüncü sırayı alıyor.

Bu iş yerinde çalışma faaliyetinin başlamasıyla, yoğun bir sendikal mücadele de başladı. Ancak her iş yerinde olduğu gibi bu iş yerinde de korsan sendikalar, işverenin yardım ve desteğiyle adeta pay koparma yarışına girmişlerdir. Bu fırsatı kaçıran sarı TES-İŞ sendikası iş kolu yetkisinden yararlanarak işverenle kapı-arkası bir sözleşme yaparak işçilerin çıkarlarını gasbetmiştir.

Sonra da iş yeri yetkisini alan Tüm-Baraj-İş Sendikasını destekleyen işçiler arasında TÜRK - KÜRT ayırımını körüklemiş, bu konuda çeşitli demogoji ve tahriklere baş vurmuştur.

Bu yalanlarla işçiyi bölemeyen TES-İŞ sendikası, işverenle anlaşarak, çeşitli iş yerlerinde faşist eylemlerinden ötürü işten atılan faşist militanları maksatlı olarak iş yerine yerleştirmiştir.

Amaçları, işçinin bütünlüğünü parçalayıp, işçilerin haklarını gasbedip, kişisel çıkarlarını sürdürmek ve işçilerin örgütlü olarak destekledikleri TÜM-BARAJ-İŞ'le yapılacak sözleşmeyi zayıflatıp, etkisiz bırakmak ve Oymapınar'ı faşist kamp haline getirmek, karanlık emellerini ve düşüncelerini bölgede yaymak, sonuçta siyasi etkinlik kazanmaktır. Bu nedenledir ki, işçi önderleri sekiz kişiyle birlikte, uzak bölgelerden gelen çok sayıda işçinin işyerini terketmesini veya iş yerinden uzaklaştırılmasını sağlamak istemişlerdir. Bunun için saldırılar da düzenlemişlerdir.

GERÇEK — Kaç kişi işten atıldı. Atılışınızın nedenleri açıklar mısınız?

M. SABRİ OĞUZ — Bizler Oymapınar Baraj'ında sendikal mücadeleyi ve sınıf mücadelesini yüklenen ve yürüten önderler olarak, bu iş yerinde çalışan işçilerin alınterlerinin karşılığını alabilmeleri için, ülkemizde sınıf mücadelesinin ön saflarında olan DİSK'e bağlı TEK-GES-İŞ sendikasının bu iş yerinde örgütlenmesini hedef aldık. Bunu hoş görmeyen işveren, DİSK'e bağlı sendikanın bu iş yerine girmemesi için bütün imkanlarını kullanmıştır. İş yerindeki toplam 400'ü aşkın DİSK üyesi işçi şu ya da bu şekilde işten atılmıştır.

GERÇEK — TÜM-BARAJ-İŞ'in iş yerinde yetki alması işçiler arasında nasıl karşılandı?

M. SABRİ OĞUZ — Bu iş yerinde iki yıla yakın bir süredir sendikal mücadele verilirken, yetkinin işçi tabanı olmayan bir sendikaya verilmesi işçiler arasında hoş karşılanmasa da —ki sendika yetkiyi sendikal yasaların boşluğundan yararlanarak almıştır— çıkar yolu yetkiyi alan sendikanın desteklenmesi olarak gördük. Bu kaçınılmazdı.

GERÇEK — DİSK'in iş yerinde başarılı olamayışının nedenleri nelerdir?

M. SABRİ OĞUZ — Bir sendikanın, bir iş yerinde yetki alabilmesi için, mevcut sendikal yasalar gereğince zamanında girişimde bulunması gerekir. Bu nedenledir ki, DİSK bölge temsilcisi Recep Koç'un zamanında prosedürü hazırlayıp gerekli girişimi yapmayışı, TEK-GES-İŞ'in mahkemede taraf olmasını, devreye girmesini engellemiştir. TEK-GES-İŞ'in işçi tabanın çoğunluğuna sahip olmasına rağmen REFERANDUM hakkının yasalaşmamış olması yüzünden DİSK'e bağlı TEK-GES-İŞ bu iş yerine girememiştir. Girmekte geç kalmıştır.

GERÇEK — Oymapınar'daki faşist tertiplerin amacını açıklar mısınız?

M. SABRİ OĞUZ — Bu tertipler genel olarak emekle sermaye arasındaki çatışmadan kaynaklanan tertiplerdir. Ayrıca, gerek Oymapınar ve gerekse Manavgat genelinde faşist bir kamplaşmayı sağlamak amacını gütmektedir.

GERÇEK — İşten atılan arkadaşların tekrar işe alınması için TÜM-BARAJ-İŞ her hangi bir çaba harcıyor mu?

M. SABRİ OĞUZ — TÜM-BARAJ-İŞ yetkilileri imkânları dahilinde işten atılan işçilerin tekrar işe alınmasını elbette istemektedir. Sözleşme görüşmelerinde bu pazarlık konusudur. Çünkü çıkarılan işçilerin önder işçiler olmaları bu iş yerinde TÜM-BARAJ-İŞ'in toparlanabilmesini, icraat yapabilmesini etkiler. Sonucun nasıl olacağını bilmemekle beraber, işverenin katı tutumu bizleri endişlendirmektedir.

GERÇEK — Sıkıyönetimi nasıl karşıladınız?

M. SABRİ OĞUZ — Sıkıyönetim genel olarak emekçilere, ilericilere, aydınlara darbe vuran bir yöntem olduğu için, benimsenemez. Çünkü demokratik hakların kullanılmasını engelleyicidir. Sıkıyönetimin bir an evvel kaldırılmasından yanayız.

GERÇEK — Sosyalist hareketin birliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

M. SABRİ OĞUZ — Ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda sosyalist hareketin birliğini kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görüyorum. Temennimiz örgütümüzün de (DİSK'in) çağrıda bulunduğu gibi anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şovenist ilkeler birliğinde birleşilmesi gerektiğini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

GERÇEK — İşçi sınıfının kurtuluşu hakkındaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

M. SABRİ OGUZ — "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır." Ne zaman ki, tek çatı altında örgütlü olarak ekonomik, demokratik, ideolojik ve siyasal mücadele birliği sağlanırsa, işte o zaman işçiler ve emekçiler için kurtuluş mümkün olabilir.

YUSUF ÖZTÜRK

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ TARLALARDA BİZİZ BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

TEKSTİL SENDİKASININ BİRLİĞİ KORUNACAKTIR

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası'nın genel kurulu geçtiğimiz hafta 7 Şubat 1979 tarihinde İstanbul'da başladı. Geçtiğimiz yılın Ocak ayında yapılması gereken genel kurul, bir yılı aşkın bir ertelemeyle ancak toplanabildi. Tekstil Sendikası'nın genel kurulunun bir yıl ertelenmesinin, şube kongrelerinin ikişer kez yapılmasının, nedenlerine geçmeden önce bu sendikanın yakın geçmişine değinmek gerek. Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'ndan kopan Tekstil Sendikası, 1975 yılının sonlarına kadar «bağımsız» ve bu işkolunda Teksif'den sonra en çok işçiyi çatısı altında toplayan sendika olarak çalışmalarını sürdürmekteydi. Başında bulunan yönetici Yunus Kara, Rıza Güven grubu, sendikanın sınıf uzlaşmacısı tavrını belirliyor ve Tekstil İşverenleri Sendikası ile Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'nın imzaladığı sözleşmelere aynen evet diyerek imza atma görevini yerine getiriyordu.

1974 - 1975 yılları Tekstil Sendikası tabanında sosyalistlerin uzun ve kahırlı çalışmalarının meyve verdiği bir dönemdi. Ve Tekstil Sendikası tabanında sarı sendikacılık örneklerini veren Rıza Güven ve Yunus Kara'ya karşı gelişen ilerici devrimci muhalefet şube kongrelerinde teker teker başarı sağlamaya başlamıştı. 1975 başında yapılan Tekstil Genel Kurulunda Sendikanın başındaki bu «46 kuşağı» sarı sendikacıları değiştirmek mümkün olmadı ama Tabandan gelen baskı Tekstil yöneticilerini DİSK'e katılmaya zorladı.

Tekstil Genel Kurulunda bugün yönetimi tek başına alabilecek belli bir siyasi eğilim bulunmadığı açık. Kongreye sendika tabanında —şubelerde— etkin olan gruplar belli ittifaklarla girdiler ve şu ana kadar bu ittifaklar devam etmektedir.

Ancak; bu genel kurul Tekstil Tabanındaki işçilere birçok yeni deneyler kazandıracak zenginliktedir.

Genel Kurulun birinci gününde ipliği pazara çıkmış bir sarı sendikacı ve sağ sosyal demokrat ve halen Tekstil Sendikası Genel Sekreteri olan Yunus Kara ile ittifaka girişerek ve Yunus Kara'nın başkanlığı üzerinde anlaşan «ilerlemeci»ler ve TİP'liler CHP'nin sağ kanat milletvekillerinin de delegeler üzerindeki baskısı ile 2 oy farkla divan seçimini kazandılar. Ancak; genel kurulun 9 Şubatta bitmesi öngörüldüğü halde, bitmedi. Gazetemizin baskıya hazırlandığı gün, kongre başlangıçtaki dengenin her an bozulacağı ihtimali ile sürmekteydi. Tekstil Genel Kurulunun değerlendirilmesini önümüzdeki sayıya bırakırken, Genel Kurulun sonucunda durum ne olursa olsun, Tekstil Sendikası'nın birliğini korumak ve onun içinde sınıf sendikacılığını güçlendirmek, işçi sınıfı sosyalistlerinin âcil ve vazgeçilmez görevi olarak durmaktadır.

BAYAN NAZLI NEDEN FERYAT EDİYOR?

Demokrasi düşmanlığında şampiyonluğu kimseye bırakmayan «Tercüman» Gazetesi'nin köşe yazarlarından bayan Nazlı Ilıcak Tusiad'ın (iş adamlarının, yani patronların derneği!) düzenlediği bir toplantıda ilericilere, sosyalistlere bol bol çattıktan sonra bugün ülkemizde **«otorite yokluğundan»** ve «hudutsuz hürriyet» bulunduğundan şikayet etmiş, sözlerini «Ya devlet başa, ya kuzgun leşe!» diye bitirmiş.

Bayan Nazlı'nın demokrasiyle arasının iyi olmadığı malum. Bunun için de grevlerin izne bağlandığı, derneklerin kapatıldığı, çeşitli toplumsal ve siyasal faaliyetlerin engellendiği, yayınların yasaklandığı günümüzde hiç yüzünü kızartmadan «hudutsuz hürriyet» bulunduğunu ileri sürerek halkla adeta alay etmesini yadırgamıyoruz. Ama şaştığımız bir nokta var. Sözlerini bitirirken «baldırıçıplak âsi» edasıyla «Ya devlet başa, ya kuzgun leşe»!» diye patronları cihada çağırmış. Yani, **ya devlet kuşu başımıza konar, ya da ölürüz demek istiyor!**

Sanki devlet kuşu başında değilmiş gibi!

Bayan Nazlı, bilindiği gibi mültimilyoner ve mültişirket sahibi Kemal Ilıcak'ın eşi! Aynı zamanda eski namlı müteahhitlerden Muammer Çavuşoğlu'nun kızı. Daha birkaç yıl önce Boğaz'da, o zamanın parasıyla 60 milyona bir yalı aldı Bayan Nazlı. Önüne de 10 milyonluk vapur yavrusu bir tekne çekildi, «Nazlım» isimli. Sonra da yalının bahçesinin bir bölümü koca bir tahta perdeyle örtülüp gözlerden ırak bir inşaat faaliyeti başladı. Bir katı sauna, bir katı Türk hamamı, bir katı da yüzme havuzu olacak. Milyonların saçıldığı bir bina yapılıyor, sizin anlıyacağınız. Ve bu bayan sanki sömürü düzeninin çarklarını çevirenlerden biri değilmişcesine, kaybedecek hiçbir şeyi olmayan bir âsi edasıyla «ya devlet başa, ya kuzgun leşe» diye feryat ediyor!

Türkiye'de amansız bir sömürü düzeninin bulunduğunu bir avuç patronun ve egemenin milyonlarca işçinin, emekçinin sırtından servetler biriktirip, har vurup harman savurduğunu herkes biliyor. Bayan Nazlı ve ailesi ise bu furyadan en fazla pay kapanlardan. Bize kalırsa Nazlı hanımın canhıraş feryadı da buradan kaynaklanıyor. O, yükselen halk hareketini gördükçe, kendisine şirketler, yalılar, vapur yavruları, saunalar doğuran kapkaç düzeninin tehlikeye gireceğinden korkuyor. Ve sanki bugüne gelinmişcesine dehşete kapılıp feryadı basıyor. Kendine ve sınıfına sayısız «nimetler» sağlayan devlete daha bir sahip çıkmak istiyor, yani demokratik halk muhalefetinin ezilmesini sağlayacak otoriter bir diktanın kurulması uğruna tüm patronlara çağrı çıkartıyor.

Bayan Nazlı bu çağrısını yaparken bizim işbirlikçi burjuvazinin sonradan görme aç gözlülüğünün geleneğini dile getiriyor. Çünkü bilindiği gibi bunların hepsi köşeyi talanla dönmüşlerdir. Yani halkı soymak için yola çıkarlarken, daha ilk adımda **«ya herru, ya merru!»** ya da Nazlı hanımın şimdi dediği gibi **«ya devlet başa, ya kuzgun leşe!»** demişlerdir! Ve büyük vurgunlarla kısa sürede mülti-milyoner olduklarından alabildiğine aç gözlü ve hırslıdırlar.

Bir ilginç nokta da, faşistlerin MC düşürüldükten sonra, aynı Bayan Ilıcak gibi, «Ya devlet başa, ya kuzgun leşe!» deyişini slogan olarak benimsemiş olmaları! Anlaşılan Nazlı hanım kiminle birlikte nasıl cihad açacağını iyi biliyor! Ama unutmasın ki bu ülke ne faşistlere kalacak, ne de Bayan Nazlı gibi demokrasi düşmanlarına! Çünkü işçilerin, milyonlarca emekçinin kaybedecekleri hiç bir şey yok. Ama, ya Nazlı Hanımın?!

GERÇEĞİN DİLİ

6 Milyona Kim Ölmez Ki?

Abdi İpekçi'nin katilini ihbar edene, katilin bulunmasına yardım edene veya gelip teslim olursa katilin kendisine, *Milliyet Gazetesi bir milyon lira, gazete sahipleri cemiyeti de 5 milyon lira olmak üzere, toplam 6 milyon lira vermeyi vaad ettiler. Neden daha az veya fazla değil de 6 milyon? Bu 6 milyon kimin hayatına biçilen değerdir?*

Katilin hayatına altı milyon değer biçiliyorsa, bu, gazete sahiplerinin enflasyonu yakından takip ettiklerini ve sonuçlarına itibar gösterdiklerini anlatıyor. Paranın değeri düştüğü için katilin hayatının fiyatı yükselmiş olabilir!

Ama bu altı milyon biraz da gazete sahiplerinin Abdi İpekçi'nin hayatına biçtikleri fiyattır. O zaman da enflasyona bakmadan, biraz cimri davranmış olmuyorlar mı?

Gazete patronları her şeyi paraya vurup ölçmeye alıştıkları için, insanların başlarına da fiyat biçiyorlar, mal ticaretini kan ticaretiyle besliyorlar.

Katile, gelip teslim olması halinde ödülün kendisine verileceğini vaadetmek ise, insanı satılık bir mal gibi görmekten ve kendisini öyle görmesini istemekten başka bir şey değil.

Ayrıca ödülü vaadedenler, insanları suça teşvik etmektedirler. Faşist bir katili ödüllendirmek, bu kadar yüksek ödüllere pek çok insanı özendirmek anlamına geliyor.

Para için, öldürenlerin ve ölenlerin çok bol olduğu bir düzende yaşıyoruz. Sömürü düzeni, hele böyle karşılığında ödül varsa, suça hevesli insanlar üretiyor. Emperyalizmin paralı askerleri de, ödül karşılığı suç işleyen ve ölümü göze alan insan tortularından seçilirler. Ama bizdeki patronların insan anlayışı bundan da feci.

Onlar her şeyin parayla ölçülüp satın alınabilir olduğunu zannetmekteler. Onların en bariz özellikleri budur zaten, ama bu kadarına da pes doğrusu!

İş Kazaları Kader Değildir

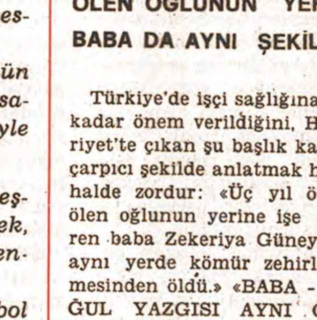

Oğulun ölümü: «İş Kazası»

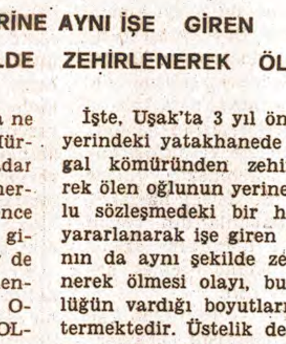

Babanınki: «Kader»

CİNAYETE BÖYLE DİYORLAR!

● ÜÇ YIL ÖNCE İŞYERİNDEKİ YATAKHANEDE ZEHİRLENEREK ÖLEN OĞLUNUN YERİNE AYNI İŞE GİREN BABA DA AYNI ŞEKİLDE ZEHİRLENEREK ÖLDÜ

Türkiye'de işçi sağlığına ne kadar önem verildiğini, Hürriyet'te çıkan şu başlık kadar çarpıcı şekilde anlatmak herhalde zordur: «Üç yıl önce ölen oğlunun yerine işe giren baba Zekeriya Güney de aynı yerde kömür zehirlenmesinden öldü.» «BABA - OĞUL YAZGISI AYNI OLDU...»

Evet, gerekçe har zamanki gibi hazırdır: Kader!

Bu söylenen de gerçek payı yok da değildir hani. Çünkü, sömürü ve baskı düzenlerinde, böylesi iş kazaları, işçilerin âdeta kaderleridir! Çünkü patronlar için, sömürülmeleri dışında işçilerin hiç bir önemi yoktur. Patronlar, işçilerin elverişsiz çalışma ve yaşam koşullarını görmezler. Çünkü gözlerini kâr hırsı bürümüştür.

İşte, Uşak'ta 3 yıl önce işyerindeki yatakhanede mangal kömüründen zehirlenerek ölen oğlunun yerine, toplu sözleşmedeki bir haktan yararlanarak işe giren babanın da aynı şekilde zehirlenerek ölmesi olayı, bu körlüğün vardığı boyutları göstermektedir. Üstelik de, olayın geçtiği işyeri bir PTT şantiyesidir. Sözümona patronların işçi sağlığına uygun tedbirler almalarını sağlamak görevi olan devletin, kendi işletmelerinde işçi sağlığına ne kadar önem verdiği belli değil mi? Tabii işi hamencecik Hürriyet'in başlığındaki gibi "kadere" bağlamışlardır yetkililer.

Hayır, bu ölümler kader değildir. Kader olmadığını, işçi sınıfımız mücadelesiyle gösterecektir!

DEMOKRATİK KADIN BİRLİĞİ

DKB

KURULDU

Türkiye'de emekçiler zor ve önemli bir dönemi yaşıyorlar. Bir yandan çalışanların gelirinde bir artış olmadığı halde, zorunlu ihtiyaç maddelerinin fiyatları hızla yükselerek hayat çekilmez bir hal alırken, öte yandan ülkeyi karanlığa boğmayı ve en temel özgürlükleri yok etmeyi amaçlayan faşist tertipler sürüp gidiyor.

Bugün ülkenin içinde bulunduğu olumsuz şartlar, toplumsal bir kesim olarak kadınları da etkilemektedir. Kadınlar, emekçilerin karşılaştıkları olumsuzlukları paylaştıkları gibi, kadın olmaktan doğan başka zorlukları da çekmekte, ezilmekte, horlanmaktadırlar.

Bu durumda kadınların taşıdıkları sorumluluklarla hakları arasındaki zıtlık, hızla kadın kitlelerinin bilincine yayılmakta, kadınlar demokratik hak ve çıkarlarını savunma ihtiyacı duymaktadırlar. Kadınlar, demokratik taleplerinin karşılanması, kadın - erkek eşitliğinin yaşanır olması, çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi, analığın korunması ve çocuklara iyi bir gelecek hazırlanması için örgütlenme ve mücadele verme kararlılığı içindedirler.

İşte, ülkemizdeki kadınların toplumsal hak ve çıkarlarını savunmak ve bu doğrultuda kadınların örgütlü mücadelesini sağlamak üzere kurulan DEMOKRATİK KADIN BİRLİĞİ:

— Tüm kadınların kitlesini demokrasi mücadelesine hazırlamaya,

— Kadınların toplumsal hak ve çıkarlarını savunmaya,

— Demokratik kadın hareketinin birliğini sağlamaya,

— Barış, Demokrasi, Eşitlik mücadelesini azim ve fedakârlıkla üstlenmeye çalışacaktır.

Demokratik Kadın Birliği, bu amaç için tüm kadınları örgüte katılmaya ve tüm demokrasi güçlerini kadınların demokratik örgütlenmesine omuz vermeye çağırır.

YAŞASIN BARIŞ, DEMOKRASİ, EŞİTLİK MÜCADELESİ,

YAŞASIN DEMOKRATİK GÜÇLERİN BİRLİĞİ,

YAŞASIN DEMOKRATİK KADIN BİRLİĞİ!

● ŞARKÖY'DE FIRIN İŞÇİLERİ SESLENİYOR:

«Ünver Matador Ekmek Fabrikası, İşçileri Sigortasız Çalıştırıyor»

Tekirdağ'ın Şarköy ilçesi yazın deniz mevsimi yerli yabancı binlerce turistin uğradığı, konakladığı şirin bir ilçedir, ne varki; bu şirin ilçenin nimetlerini ve hizmetlerini üreten işçiler en ağır koşullar altında hiçbir yasal ve sosyal güvenceleri bulunmadan, en ağır koşullar altında çalışmakta ve yaratılan bu nimetlerden en az yararlananlar olmaktadırlar.

Şarköy'de bulunan ÜNVER MATADOR EKMEK FABRİKASI işçileri yıllardır, sigortasız olarak çalıştırılmakta ve kendilerine asgari ücret verilerek, yasanın öngördüğü tatil günlerinde dahi çalıştırılmaktadırlar. Ünver Matador Ekmek Fabrikası işvereni Şarköy'ün CHP'li belediye başkanı ve akrabasıdır. Ve işveren sigorta müfettişlerini her seferinde atlatmaktadır. Fakat Ünver Matador İşçileri artık kendilerine yasal olarak tanınan hakları almaya kararlıdırlar ve sendikal mücadeleyi sürdüreceklerini, birlik içinde başarıya götüreceklerini haykırmaktadırlar.

Gerçek sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İST.
Baskı: TEKSEN MAT. — Baskı Tarihi: 12 Şubat 1979

TÜSTAV ARŞİVİ Bülent Tuna Bağışı

YIL 4

78

12 Şubat 1979

FİYATI 350 KURUŞ

Gerçek

HAFTALIK SİYASİ GAZETE

KRİZ DERİNLEŞİYOR...

Yeni Hükümet Arama Girişimleri Hızlandı

AP'nin Koşulları Ancak Demokrasi Düşmanlarına Yarar

Türkiye'de faşist tırmanışın büyük boyutlara ulaşması, bunun karşısında CHP ağırlıklı hükümetin eli konu bağlı oturarak faşistlere karşı etkin bir tavır almaması, yeni hükümet modeli arama girişimlerini hızlandırmıştır.

Geçen hafta AP Genel İdare Kurulu, son olayları fırsat bilerek, ülkenin yeni bir hükümete ihtiyacı bulunduğunu ve AP'nin bu konuda kendisine düşen görevi yerine getirmeye hazır olduğunu belirten bir bildiri yayınlamış, bir koalisyon ortaklığı için öne sürdüğü koşulları da açıklamıştır.

AP'nin öne sürdüğü koşullar gerici bir hükümetin kurulmasını istemekten öte bir şey değildir. Onbir madde olarak açıklanan koşullarda genellikle demokrasiye karşı "tedbirler" öngörülmektedir.

AP'nin yeni bir hükümet kurulmasını istemesi ve koşullarını açıklaması bazı çevreler tarafından olumlu bulunmuştur. Bu çevrelerin görüşlerini dile getiren gazeteler, AP'nin ileri sürdüğü koşulların "sağa da karşı" olduğunu söylüyorlar ve umutlanıyorlar. Oysa, AP sadece demokrasi güçlerinin susturulmasını hedef almaktadır. Örneğin: AP bildirisinde «başta komünizme karşı olmak üzere her türlü totaliter rejime karşı çıkılmalıdır» denilerek, ustaca, faşist ve gerici güçlerin adı anılmadan, baş tehlike olarak demokrasi güçleri gösterilmeye çalışılmıştır.

AP'nin kurmaya hazır olduğu hükümet, hangi partiyle oluşursa oluşsun, emekçi halkımızın mücadelesini bastırmak görevini üstlenecektir.

Tekelcilerin ve Demokrasi Düşmanlarının Özlemlerine Tercüman Olan

Türkeş 12 Mart Faşizmi İstiyor

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, bir yabancı ajans muhabirinin sorularına verdiği cevaplarda, Türkiye'nin ekonomik bakımdan çok güçlü olduğunu, sıkıntılarını aşabileceğini, ancak bunun için 12 Mart döneminde alınan tedbirlere başvurulması gerektiğini ileri sürdü.

12 Mart'ta alınan «tedbir» lerin ne demek olduğunu Türkiye'de en iyi bilenler, emekçilerdir. Sokak ortasında insanların öldürülmesi, işkence ve zulüm tezgahları, yasaklanan grevler ve dondurulan işçi ücretleri, bankaların ve patronların şişen kasalarına karşılık koyu bir yoksulluğa itilen emekçi yığınlar...

İşte 12 Mart budur.

Türkeş, bütün bunların yeniden yapılmasını istiyor. Sermayenin istekleri de bu yöndedir. Ekonomik sıkıntıları aşmak için emekçilerin başının ezilmesini isteyenlerle, faşistler birleşmektedirler ve açıkça MHP yanlısı kuruluşların işledikleri cinayetler, faşist saldırı ve kışkırtmalar koyu bir terör ve baskı ortamına varmak isteyen parababalarına hizmetten başka bir şey değildir. Türkeş, bunu açıkça itiraf ederek 12 Mart Faşizmi gibi bir yönetimin uygulanmasını istiyor

Sermaye çevrelerinin ve onlara yakın bazı siyasi parti yöneticilerinin —başta S. Demirel olmak üzere— niçin şimdiye kadar Türkeş'in faşistlerine karşı çıkmadıkları bundan da anlaşılmaktadır. Tüm halk düşmanları, halkın çıkarlarıyla bağdaşmayan kendi çıkarlarının teminatını ancak ve ancak 12 Mart faşizmi gibi bir baskı rejiminin kurulmasında görmekte, bunun için de kimi açıktan açığa, kimi de el altından, bunu tezgahlamaya çalışmaktadırlar.

Altı Milyonluk Adam Ya Da Suça Teşvik!

Kapitalistler Her Şeye Fiyat Biçiyorlar

● GAZETE SAHİPLERİ SENDİKASININ ABDİ İPEKÇİ'NİN KATİLİNE TESLİM OLDUĞU TAKDİRDE 6 MİLYON LİRA ÖDEMEYİ VAADETMESİ AHLAKLA VE HUKUKLA BAĞDAŞMAYAN BİR TUTUMDUR VE SUÇA TEŞVİKTİR

Gazete Sahipleri Sendikası Abdi İpekçi'nin katilini ihbar edene altı milyon TL. mükafaat vaadetti. Ayrıca, KAATİLİN KENDİSİNİN TESLİM OLMASI HALİNDE BU PARANIN ONA ÖDENECEĞİNİ de bildirdi! Bu çıkış, Türkiye'de burjuvazinin dünya görüşü ve ahlak anlayışını çok güzel yansıtıyor: «Herşeyin bir fiyatı vardır. Abdi İpekçi'nin katiline de altı milyona hayatını sattırabilir. Bu arada onda, 'Kimbilir, belki cezasız da kalabilirim!' umudunu uyandırabiliriz. Para herşeye kaadirdir!»

Gazete sahiplerinin açıklaması üstelik suça teşvik anlamı da taşıyor. «Öldüren kazanıyor! Öldürün, altı milyon size de çıkabilir!» Böyle diyorlar para babaları...

Bu konuda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi MYK üyesi Ethem Kiper'in demecini yayınlıyoruz:

TSİP

TSİP: "Bu, Cinayetlerin Ödüllendirilmesi Demektir."

"Gazete Sahipleri Sendikası'nın, teslim olduğu takdirde Abdi İpekçi'nin katiline 5 milyon lira verileceği yolundaki duyurusu, dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir densizliktir. Bu olay ülkemizdeki sermaye sınıfının —ki içlerinde gazete patronları en «batıcı ve uygar» oldukları iddiasındadırlar— herşeyi parayla çözümleyeceklerine inanan zihniyetlerinin son derece çarpıcı bir örneğidir. Şimdiye değin dünyada aranan bir suçluyu bulan için ödül vadedilmiştir, ama bir caninin kendisine teslim olması için ödül çağrısı sanırız yeryüzünde ilk defa ülkemiz gazete sahiplerine nasip olmaktadır. Bu düpedüz cinayetin, yani suçun ve suçlunun ödüllendirilmesi demektir.

Abdi İpekçi'nin hunharca katledilmesinin demokrasiyi rafa kaldırmak isteyen demokrasi düşmanlarının planlı ve sistemli terör programında, ileri bir halkayı oluşturduğu noktasında herkes hemfikirdir. Böyleyken meseleyi bir katilin sırtına yükleyecek çözümlerle oyalanmanın abesliğinden hâlâ kurtulunamamaktadır. Üstelik saldırganlığın kaynakları da apaçık bellidir ve başta Başbakan olmak üzere pek çok yetkili tarafından da defalarca dile getirilmiştir. Yeterki radikal bir şekilde bunların üzerine gidilsin. Bu yapıldığında sadece Abdi İpekçi'yi değil terörün kurbanı olmuş, pek çok insanı öldüren cinayet şebekeleri salkım salkım ortaya dökülecektir.

Bütün bunlar son derece açıkken, gazete patronları konuyu saptırmakta, bu kadarla da kalmayarak insanları suça teşvik edercesine canilere ödül çağrıları çıkarmaktadır. Abdi İpekçi'nin katiline «teslim olursan sana 5 milyon lira vereceğiz» demek, masum insanları katlederken kılı kıpırdamayan diğer canileri de adam öldürmeye teşvik etmektir. Hiç bir ahlak anlayışıyla, gelenek görenekle ve hukuk ilkesiyle bağdaşmayan bu tutuma karşı çıkıp onu mahkum etmek tüm demokrasi güçlerinin, ilk başta da hukuk otoritelerinin görevidir."

SİYASİ PARTİLER VE DEMOKRATİK KURULUŞLARA AFİŞ YASAĞI UYGULANIRKEN

BANKALARA ÖZGÜRLÜK!

İSTANBUL'DA DUVARLAR BANKA AFİŞLERİYLE DONATILDI

Sıkıyönetimin İstanbul'da yaptığı ilk işlerden biri, duvarlara her türlü yazı yazılması ve afiş yapıştırılmasını yasaklamak olmuştu. Özellikle de eski anıtların duvarlarına yazı yazma ve afiş asmanın zaten belediye yasalarına göre suç olduğu belirtilmişti,

Sıkıyönetim ilanındanberi duvarlarda siyasi partilerin ve demokratik kuruluşların afişleri görülmez oldu. Ama onların yerini banka ilanları aldı. Bu arada şehrin göbeğinde eski anıtların duvarlarını boydan boya kapayan banka ilanlarından geçilmiyor!

Bankalar, ola ki, belediyelerin sudan ucuz cezalarını ödemeyi göze alarak şehri kirletmekten perva duymamaktalar. Ama sıkıyönetim yasaklarının kendileri için geçerli olmadığını da mı düşünüyorlar acaba? Öyle düşünseler de düşünmeseler de, herhalde «bankaların dokunulmazlığı vardır» diye böyle bir yasağı pek kaale almadıkları anlaşılıyor!

Böylece getirilen yasağın esasında ve fiilen siyasi ve demokratik faaliyete karşı olduğu bir kere daha ortaya çıkmaktadır.

gerçek durum

Demokrasiye Hazırlanan Tuzak

Adalet Partisi'nin «yeni bir hükümet için şartlar»ını kamuoyuna açıklaması, gerici güçlerin demokrasiye kasteden tezgahlarının bir parçasıdır. İleri sürülen şartların hepsi, CHP yöneticilerini köşeye sıkıştırma taktiğinden kaynaklanıyor. Ülkede zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlükleri hazmedemeyip daha da kısıtlamak, Türkiye'yi gericiliğin cennetine çevirmek isteyenler, faşizmin saldırısı karşısında aciz kalan CHP'yi de kendilerine suç ortağı yapmaya çalışmaktalar. Bunun için, sonu Milliyet Gazetesi başyazarı Abdi İpekçi'nin öldürülmesine kadar varan faşist terör ve provokasyon harekâtından yararlanıyorlar.

AP'nin ileri sürdüğü şartlarla CHP - AP işbirliği, demokrasinin çanına bütün bütün ot tıkamak isteyenlerin tam istedikleri şeydir. Gerici mihraklar, sermaye çıkarlarını korumak için faşist saldırı ve tertiplerin ülkeyi bugün getirdiği noktada her şeyi yapmaya hazırlar. Bir AP - CHP koalisyonu, ya da işbirliği olmazsa, sözde «tarafsız» bir başbakanla partiler-üstü bir hükümet denemesine girişmek için de ortam hazırlanmaktadır. İnönü'nün ünlü «milli damadı» Metin Toker, bunun için Ankara'da türlü dolaplar çeviriyor.

Halkımız çevrilen dolapların kendi rızkını, demokratik haklarını ve özgürlüğünü boğmak amacını güttüğünü çok iyi görüyor. Vaktiyle CHP ve Ecevit üzerinde uyandırılan «umut»ların sahteliğinin de gittikçe daha iyi farkına varıyor

Halkın işine, ekmeğine, hürriyetine kasteden tezgahların boşa çıkarılması, her şeyden önce sosyalistlerin kendi aralarında birliği sağlamalarına bağlıdır. Şimdiye kadar bunun gerçekleşmemiş olması, CHP'nin de gerici ve faşist baskılar karşısında hızla gerilemesine neden olmuştur. Demokrasi düşmanları cephesine karşı mücadelede başarıya ulaşmak için demokrasi saflarını sosyalistlerin öncülüğünde birleşmeli ve CHP'yi de gericilerin baskısına direnmeye, faşizme karşı kararlı ve cesur bir siyaset izlemeye zorlamalıdırlar. Gericilerin ellerindeki «anarşi» silahını etkisizleştirmenin tek yolu budur.

GERİCİLİK BUTTO'YU KATLEDEBİLECEK Mİ?

yazısı 2. sayfada

● HALKIN TÜKETİMİ KISILMAYA ÇALIŞILIR, HAYAT PAHALILIĞI BAŞINI ALMIŞ GİDERKEN VE İŞÇİ ÜCRETLERİNİN SINIRLANDIRILMASI İSTENİRKEN

NASIL PARA HARCANIYOR?

MİLLİYET'DEN

«İş adamları», para darlığından, döviz kıtlığından yakınıp duruyorlar. Tabii yakınmakla kalmayıp, kendilerince «çözüm» de öneriyorlar: «Tasarruf yapılmalıdır!» Tasarruftan neyi kastettiklerini ise, halkımız çok iyi bilmektedir. İstedikleri ve sosyal demokrasiye de dayattıkları, emekçilere daha da fazla kemer sıktırılmasıdır. Yani, emekçileri bugünkünden de kötü yaşam koşullarına iterek kendi bunalımlarının yükünü işçilere, yoksul köylülere çektirmeyi arzulamaktadırlar. Elbette bunu açık açık söyleyemiyorlar. Bunun için kullandıkları demagoji, «bunalımın yükünü hep birlikte çekeceğiz» yalanıdır.

Patronlar, halkımızın fazla tüketim yaptığını ileri sürüyorlar. Acaba, bir düğünde milyonlarca harcayıp, modası bir yıl eskiyen otolarını bırakıp yenilerini alanlar, kimlerdir? Piyasadaki para darlığından yakınanlar değil mi?

Gazetelerde, para darlığından yakınanlarla ilgili haberler çıkıyor. İşte bunlardan sadece iki tanesi:

Bakalım ne kadar dardaymış elleri?

HAYAT PAHALILIĞINDAN YAKINDI

Cabir Sak (ortada) arkadaşımız Güngör Gönültaş'a (solda) uçak kiralama olayını anlatırken

Yeşilköy'de 5 saat bekleyen bir banker, 195 bin liraya uçak kiralayıp Ankara'ya gitti

UÇAK KİRALAYAN BANKER HAYAT PAHALILIĞINDAN YAKINDI!

İstanbul'dan Ankara'ya gitmek için Yeşilköy'de uçak beklemeye dayanamayan Cabir Sak isimli banker, THY'den 195 bin liraya bir uçak kiralayıvermiş. Siyasi iktidarlarca hiç kaale alınmayan kitle taşımacılığının berbat durumu yüzünden evleriyle işyerleri arasında bile milyonlarca işçi, emekçi her gün dokuz doğururken, beyefendi otobüs ya da trene tenezzül etmemiş ki, «para darlığına rağmen» (!) 200 bin lirayı bastırıp, koskoca uçağı sırf kendisi için kiralamış! Ondan sonra da, gazetecilere gerine gerine poz vererek, hayat pahalılığından dem vurmuş, ve hiç sıkılmadan şunları söyleyebilmiş:

«Bence esnafın ahlâklı olması gerekir. Hayat pahalılığı anormal ölçülere varmıştır. Bence birinin üç-beş apartmanı varsa, hiç olmayanın da bir gecekondusu olmalıdır.»

Üstelik bu sayın aceleci parababası zat geçen yıl sadece 2000 TL. küsur vergi ödememiş mi?

Gördünüz mü ahlâkı!

MAKSAT GALATASARAY KURTULSUN!

Son günlerde cicili basının spor sayfaları, Galatasaray Kongresinden başka bir şey yazmaz oldu. Yeni seçilen yönetim kurulu üyelerinin boy boy resimleri yayınlandı. Milyoner profesörlerden, Halıfleks patronlarına kadar, hepsi de para darlığından yakınanlar sınıfından kişiler bunlar. İlk toplantılarında da «önemli» kararlar almışlar. Döviz yok diye sızlanırken, şimdi yedeğe dahi almadıkları, Hatuniç isimli futbolcuyu milyonlar harcayarak transfer ettiklerinden olacak. Galatasaray'ın 30 milyon borcu varmış. Yeni Yönetim Kurulu üyelerinin çoğu, bu yüzden en az birer milyon vereceklermiş kulübe. Hatta, bir tanesi 2,5 milyon verirken, bir diğeri de yeni başkana açık çek vermiş.

Maksat, Galatasaray kurtulsun!

TEKSTİL SENDİKASININ BİRLİĞİ KORUNACAKTIR

yazısı 4. sayfada

Maoculuk Emperyalizmin Hizmetinde

● TENG ABD'DEN SONRA JAPONYA'DA ● ÇİN'DE TOPRAK AĞALARINA TOPRAKLARI İADE EDİLİYOR

Sosyalizm düşmanlığı yolunda hızla ilerleyen Çin'in Maocu yöneticileri artık bu politikalarını hiç bir kılıf giydirmeye özen göstermeden tam bir pervasızlık içinde uyguluyorlar. Maocu yöneticilerin hedefi bugün emperyalizmin başlıca kaleleri olan ABD, Fransa, İngiltere, Almanya ve Japonya ile anlaşarak sosyalist sisteme ve özellikle onun ana ekseni Sovyetler Birliği'ne karşı siyasal, ekonomik ve askeri alanlarda bir haçlı seferi düzenleyebilmek. Teng bu hedefi son ABD gezisinde, «ABD, Batı Avrupa, Japonya ve Çin'in ortak bir cephede birleşmesi» şeklinde açıkladı. Teng Japonya gezisinde ise, Carter yönetimini «Sovyetler Birliği karşısında etkisiz ve yetersiz kalmakla suçlayarak ulusal kurtuluş mücadelelerinin engellenmesinde sosyalizmin çember içine alınmasında emperyalizmden bile daha azgın duygular içinde bulunduğunu belirledi. Teng Japonya'da yaptığı konuşmada, emperyalizmin sultasından kurtulma mücadelesi veren ve bu uğurda nice canlar feda eden halkları «piyon», yani satranç oyununda en önemsiz rolü olan ve en kolay feda edilebilen taş olarak nitelemeye cüret etti. Teng'in sözleri şöyle:

«Bana göre, Amerika dünya denen satranç tahtasında birçok piyonu Sovyetler Birliği'ne bırakıyor. Örneğin Sovyetler İran'a girdiler bile. Afrika'da da Küba'nın ilerlemesine Amerika neden izin veriyor, anlamıyorum.»

Çin'in Maocu yöneticilerine göre İran halkı Şah'ın zalim diktatörlüğü altında ezilmelidir. İran bölgede emperyalizmin jandarmalığı rolünü oynayabilmelidir. Angola halkı, Etiyopya halkı emperyalist komploların kurbanı olmalıdır. İşte MAOCULUK budur. Ulusal kurtuluş düşmanlığı, sosyalizm düşmanlığı Maoculuğun temel niteliğidir.

Maoculuğun uluslararası planda yansıyan bu gericiliği, Çin Halk Cumhuriyeti içinde sürmüyor mu? Böyle bir şey düşünülemez bile. Çünkü gericilik Çin'deki gericiliktir. Başka halklara düşmanlık bizzat Çin halkına karşı düşmanlıktır ve ondan kaynaklanır. İşte örneği bir gazete haberinde var:

«Çin Haber Ajansı'nın yaptığı açıklamaya göre eski toprakları kendilerine iade edilen Çin'in eski toprak ağaları şimdi de devlet hizmetinde görev almaya başladılar...

(Çin Halk Cumhuriyeti başbakanı Hua Kuo) Feng, büyük toprakların işletilmesiyle tarımsal üretimin daha çok artabileceğini bu nedenle de toprakların eski sahiplerine devredildiğini söyledi.

GERİCİLİK BUTTO'YU KATLEDEBİLECEK Mİ?

● PAKİSTAN'DA BİNLERCE KİŞİ TUTUKLANDI

Bir CIA darbesiyle işbaşına gelen, Amerika'da eğitilmiş generallerden Ziya Ül Hak, gerici iktidarına karşı en büyük tehdit olarak gördüğü eski başbakan Zülfikâr Ali Butto'yu idama mahkum ettirdi. Eğer Pakistan gericiliği bu kararı infaz edecek gücü kendinde bulursa, belki de bu satırlar okunduğu sıralarda Butto katledilmiş olacak. Çünkü sözde Yüksek Mahkemenin dörde karşı üç oyla aldığı katletme kararı sekiz gün içinde uygulanacak.

Pakistan ekonomisini ellerinde tutan 22 ailenin egemenliğini yıkmaya çalışması, ABD emperyalizmine çeşitli konularda boyun eğmemesi ve on büyük sanayi kuruluşunu devletleştirmeye cüret etmesinin bedelini Butto'ya hayatı ile ödetmeye çalışıyorlar. Pakistan gericiliği, egemenliğini sürdürmek için halkın sevgi ve bağlılık duyduğu ve Pakistan ölçülerinde sosyal demokrat denilebilecek bir siyasal anlayışa sahip bulunan Butto'yu ortadan kaldırma kararında.

Ama başta Pakistan halkı olmak üzere tüm ilerici insanlık ve birçok ülkenin devlet ve hükümet başkanları, işçi sendikaları, barış dernekleri bu karara karşı direniyorlar. Ziya Ül Hak yönetimi şimdilik halka önderlik edebilecek herkesi tutuklayarak infaza hazırlanıyor. Eğer emperyalizmin ve gericiliğin gücü Pakistan'da ağır basarsa, yaşayacak. Ama sonuç ne olursa olsun Pakistan'da halka kan kusturanlar kendi sonlarının başlangıcındadırlar. Bu son gecikmeyecektir.

Dünyadaki gelişmeler Senatoda tartışıldı

Metin Toker ve Kamran İnan,bölgemizde artan Sovyet tehlikesine dikkat çektiler

Dışişleri Bakanı Ökçün "kriz çemberi" içinde bulunduğumuz görüşüne katılıyorum dedi

● AP senatörü İnan, hükümetin Vietnam, Afganistan, Güney Yemen olaylarına duyarsız kalamayacağını söyledi

● CHP sözcüsü Alacakaptan, "Türkiye tercihini kesin olarak Batının yanında yapmıştır" dedi

Yazısı 7. Sayfada

METİN TOKER — KAMRAN İNAN

Aydınlık

Kuruluş yılı 1921 — Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE 8 ŞUBAT 1979 — 350 KURUŞ

● MAOCU ŞEF AMERİKA'DA...

● AMERİKANCI POLİTİKACILAR MAOCU AYDINLIK'IN BAŞ KÖŞESİNDE

EĞİTİM KÖŞESİ

Provokasyon Ne Demektir?

Toplumların tarihinde bazı olaylar çok önemli roller oynayabilirler. Küçük bir olay, yarattığı sonuçlar bakımından insanların ve toplumun hayatında derin değişikliklere yol açabilir. Bu tür olaylar, birikmiş kinlerin veya hesapların açığa çıkmasına, hız kazanmasına, daha ileri hedeflere varmak için çıkış noktası olmasına hizmet ederler.

Kitleleri kendi amaçları doğrultusunda etkilemek isteyen faşistler ve gericiler, tarihin kendiliğinden yarattığı bu tür olayların benzerlerini, kendi halk düşmanı hesapları için, zorlama yollardan ve panlı olarak tezgahlarlar. PROVOKASYON adını verdiğimiz bu olaylar, gerici-faşist güçlerin kışkırtmaları, sabotaj ve cinayetleri olarak kendini gösterir. Kitleleri yanıltmaya ve onları yanlış hedeflere yöneltmeye yarayan provokasyon olaylar, çoğu zaman, yapanın kimliği saklanarak veya yanlış kimlik kisvesi altında tezgahlanır. Örneğin: gericiler camileri bombalayıp, halka bunu ilericilerin yaptığını söylerler. Yahut da kendi yandaşlarından birini öldürüp, bunu, ilericilere, halka saldırmak için bir sebep olarak kullanırlar. Hitler Alman Meclisi'ni kendi adamlarına yaktırmış ve bu olayı, halkı sindirmek ve zorbalığını haklı göstermek için kullanmak istemişti. Ama büyük işçi önderi Dimitrof, tarihin en büyük zalimi Hitler'i bütün insanlığın önünde ve sosyalizm adına mahkum ederken, faşizmin provokasyonunu da işlemez bir silah haline getiriyordu.

Türkiye'de de geçen yılın Aralık ayında faşistlerin Kahraman Maraş'da giriştikleri katliam, Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayı, bütün bunlar faşist provokasyonlardır. 12 Mart sırasında, ilerici kisvesi altında solun içine giren pek çok devlet ajanı da, kimi gençlik gruplarını böylesi olayların içine sürüklemiş ve bundan kazançlı çıkanlar faşistler olmuştur.

Kimi «sol» geçinen terörist gruplar da bilerek veya bilmeyerek bu tür olaylar yaratarak esasta faşist ve gericilerin ekmeğine yağ sürerler. Bütün bunlar, halka hedef şaşırtmak için düzenlenen planların veya içine düşülen yanlışların sonucudur.

Emekçiler, belli bir durumda, kendilerinin çıkarına olup olmadığına bakarak, bu olayları kolaylıkla teşhis edebilmelidirler. Provokasyonlara karşı uyanıklığı elden bırakmadan ve mücadeleyi yolundan saptırmadan amaçlarımızı gerçekleştirebiliriz. Hedefi şaşırmak demek, düşmanın tuzağına düşmekten başka bir sonuç vermez.

İran'da İkili İktidar: Şah İktidarı Gerilerken, Halkın İktidarı Yükseliyor

● BAHTİYAR EMPERYALİST PAKT CENTO'DAN ÇEKİLME KARARI ALDILAR ● HUMEYNİ GEÇİCİ HÜKÜMETİN BAŞBAKANLIĞINA MEHDİ BEZİRGAN'I ATADI ● ISFAHAN KENTİ HALK MİLİSLERİNİN KONTROLUNDA

● İRAN HALKI MÜCADELESİNİ SÜRDÜRÜYOR. ● HALK HAREKETİNİN LİDERİ HUMEYNİ. ● BAHTİYAR REJİMİ SÜRDÜRMEYE ÇABALIYOR ● ŞAH'IN MUHAFIZ ALAYI GÖZDAĞI VERMEYE ÇABALIYOR

İran halk hareketinin lideri Humeyni'nin Geçici Hükümeti kurmasıyla ve başbakanlığa Mehdi Bezirgan'ı getirmesiyle İran'daki ikili iktidar olayı daha bir perçinlenmiştir. Halk güçleri adım adım şahlık rejimini gerileterek kendi iktidarlarını sağlamlaştırıyorlar. Şahlık rejimi bir geçici hükümet kurulmasına ve başbakan atanmasına bile ses çıkaramaz hale geldi.

Mehdi Bezirgan, Ulusal Cephenin önemli liderlerinden biri. 1953 yılında bir CIA darbesiyle devrilen Musaddık hükümetinin Çalışma Bakanı olan Mehdi Bezirgan petrol mühendisi.

İran halk muhalefeti bir adım daha ileriye giderek Isfahan kentinin yönetimine el koymuşlardır. Bu kentte halen güvenliği halk milisleri sağlamaktadır.

Tüm bu gelişmeler karşısında tam bir aciz-lik içinde bulunan Şahlık kalıntısı rejim ve onun başbakanı Bahtiyar bazı oyunlarla halkın sempatisini kazanacağını umuyor. Örneğin İran'ın emperyalist bir pakt olan ve Türkiye'nin de üyesi bulunduğu CENTO'dan çekilme kararı, SAVAK'ın lağvedilmesi ve bürolarının kapatılması bu amaçla yapılıyor.

Ama bu oyunlar tutmuyor. İran halkı despotluk rejimi tamamen yıkılmadan hiç bir şeyin değişmeyeceğinin bilincinde. Yüzbinler halinde sokakları dolduruyor ve yeni başbakanları Mehdi Bezirgan'ı destekledığini haykırıyor.

Kızıl Tugaylar Bir Devrimci Sendikacıyı Öldürdüler

İtalya'da kendine «Kızıl Tugaylar» adını veren bir karşı devrimci örgüt İtalyan Komünist Partisi ve İtalsider Sendikası üyesi Guido Rossa'yı öldürmüşlerdir. Kızıl Tugaylar daha önce Rossa'yı ölümle tehdit etmişlerdi.

Devrimci görünüş altında karşı devrimcilik yapan Kızıl Tugaylar, daha önce de buna benzer cinayetler işlemişlerdi. Rossa'nın öldürülmesinden sonra İtalyan Komünist Partisi İtalya'nın dört bir yanında yüz binlerce kişinin katıldığı gösteriler düzenleyerek olayı protesto etmiştir.

Kızıl Tugaylar adlı karşı devrimci örgütün amacı, İtalya'da giderek yoğunlaşan bunalımdan yararlanarak karşı devrimi hızlandırmak ve Komünist Partisini güçsüz düşürmektir.

KISA...KISA...

ÇİN KÜLTÜR DEVRİMİ SIRASINDA 400 BİN KİŞİ ÖLDÜRÜLMÜŞ

Mao'nun direktifiyle başlatılan ve 1966-69 yılları arasında yeralan «Kültür Devrimi» sırasında 400 bin kişinin öldürülmüş olduğu gene Çin kaynaklı haberlerle belli olmuştur. Sözde «Kültür Devrimi» sırasında başta Çin Komünist Partisi'nin en deneyli, en fedakâr ve en bilinçli kadro ve üyeleri olmak üzere, ülkenin hemen tüm aydınları tasfiye edilmişlerdi. Birçok komünistin, aydının öldürüldüğü bilinmekle birlikte bunların sayısı hakkında elde kesin bir bilgi bulunmuyordu. Maoculuk Kültür Devrimiyle uygulamayı düşündüğü gerici ve emperyalist işbirlikçisi politikaya direnecek unsurları ortadan kaldırmayı hedeflemişti.

FORD OTOMOBİL FABRİKALARININ SAHİBİ RÜŞVET ALMIŞ

FORD şirketinin yönetimine muhalefet eden bazı hisse senedi sahipleri, kapitalizmin çürümüşlük derecesinin yeni bir kanıtını ortaya çıkardılar. Ford tekelinin yönetim kurulu başkanı ve hisselerin kontrolunu elinde tutan Henry Ford Filipinler Cumhuriyetinde bir otomobil fabrikası kurmak için ülkenin diktatörü Marcos'tan iki milyon dolar rüşvet almıştır. Böyle bir yatırımın kârlı olmayacağının uzman raporlarıyla belirlenmesi üzerine Filipinler diktatörü ne olursa olsun fabrikayı kurdurmak amacıyla Henry Ford'a bu rüşveti vermiştir. Dev bir tekelin sahibi durumundaki bir adam bile 2 milyon dolar karşılığında fabrikalarından birinin zarar etmesine gözyumabilmektedir. Çünkü bu zararın çok az bir kısmı kendi cebinden çıkacaktır. Vergiden zararı düşecek, diğer hisse sahiplerine yükleyecek ve kendi zararının çok üstünde bir parayı rüşvet olarak almakla kişisel olarak kârlı duruma geçecektir. İşte kapitalizmin çürümüşlük derecesinin somut bir örneği.

İNGİLTERE'DE SOSYAL DEMOKRASİ GREVLERİ ÖNLEMEYE ÇALIŞIYOR

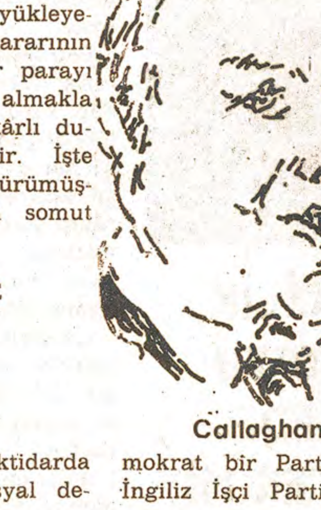
Callaghan

İngiltere'de iktidarda bulunan ve sosyal demokrat bir Parti olan İngiliz İşçi Partisi işçi sınıfının ekonomik mücadelesini bastırabilmek için var gücünü harcıyor. Başbakan Callaghan bunu sağlayabilmek için bir yüksek kurul kurulmasını önerdi. Parababalarının reform uyutmalarıyla emekçileri kandırma siyasetinin şampiyonluğunu tüm dünyada yapmakta olan Sosyal Demokrasinin maskesi böylece bir kere daha düşmüş oluyor.

sosyalist birlik ve meksika deneyi

Birbirinden habersiz, ama önlerinde bilimin klavuzluğu bulunan iki ülkenin (Meksika - Türkiye) işçi sınıfı devrimcilerinin, belirli sorunlar karşısında aynı çözümlere ulaştıkları gerçeği, ülkemiz işçi hareketinin başarı hanesine olumlu bir puan olarak kaydedilmelidir.

Okuyucu bu broşürde, Meksika'da gerçekleştirilen işçi sınıfı siyasi hareketinin birliğinin bir belgesini bulacaktır.

kitle yayınları

10 LİRA

Yazışma ve havale adresi: Öner Ciravoğlu Başmusahip Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

DOĞUNUN BİTMEYEN ÇİLESİ

YAKACAK SORUNU

«Üç yıldır kömür alamıyorum. 8 nüfusumuz var, soğuktan donuyoruz. Evimiz gecekondu. Milletvekilleri bizi hiç düşünmüyorlar. Biz onları boşuna seçtik. Seçimlerde Ecevit, Ecevit diye boğazımızı yırttık. Artık umudun Ecevit olmadığını gördük.»

Gerçek Kars Muhabiri

200 kadar insan kuyruğa girmiş, Kars'ın don durucu soğuğunda bekleşiyorlar. Yaklaşıyoruz ve soruyoruz:

— Adınız?

— Mehmet Anlı.

— Ne zamandan beri kuyrukta bekliyorsunuz?

— 2 yıldır, yatırmışım parayı, hergün saat 4'ten 10'a kadar bekliyorum.

— Kaç nüfusunuz var?

— 16 kişiyiz. 3 soba yakmamız gerekir, hiç kömürümüz yoktur.

— İltimas oluyor mu?

— Oluyor. Müdür tanıdıklarına kömür veriyor, vatandaşa vermiyor.

— Bu düzenden memnun musunuz?

— Hayır. 5 milletvekili seçtik, gönderdik. Altıncısı da sayın Ecevit idi. Hani bize kömür. Yetkililer hiç ilgilenmiyorlar. Evimizde hastamız da vardır. Çoluk çocuk donuyoruz. Devlet bizi hiç düşünmüyor.

— Batı ile Doğu arasında fark var mı?

— Elbette ki var; Batıda kok kömürü 580 lira, Kars'ta linyit 1100 lira. Onu da bulamıyoruz. Linyit ve Cizre'nin yerine bir ara Sarı Toprak dağıtımı yapıyorlardı.

Kuyrukta bekleşenlerden bir diğerine soruyoruz:

— Adınız?

— Nevruz.

— Siz ne zamandan beri kömür alamıyorsunuz?

— 3 yıldır kömür alamıyorum. 8 nüfusumuz var, soğuktan donuyoruz. Evimiz gecekondu. Milletvekilleri bizi hiç düşünmüyorlar. Biz onları boşuna seçtik. Seçimlerde Ecevit, Ecevit diye boğazımızı yırttık. Artık umudun Ecevit olmadığını gördük.

— Adınız?

— Ali Asker Emre.

— Siz ne zamandan beri kömür alamıyorsunuz?

— Kömür yüzünden 3 gün hapis yattım, yine kömür alamadım. İltimas olduğunu gördüm. Olaya müdahale ettim. Bunun üzerine memurlar beni polise şikâyet ettiler.

Kuyruktaki bir ihtiyara soruyoruz.

— Emekli memurum. 90 yaşındayım. Saatlerdir soğukta bekliyorum. Bu yaşta rezil oldum. Yine kömür alamıyorum.

— Kömür için ne gibi önlemler alınmasını istiyorsunuz?

— Yaz aylarında dağıtım yapılmalıdır.

— Teşekkür ederiz.

— Bizim derdimizle ilgilendiğiniz için biz size teşekkür ederiz.

Bir İki Yüzlülük Örneği

RIZA ŞAH PEHLEVİ CADDESİNİN ADININ DEĞİŞTİRİLMESİ İÇİN HAZIRLANAN ÖNERGE BEKLETİLİYOR

Ankara'daki bazı caddelerin ilginç adları vardır: Kennedy, de Guale, Rıza Şah Pehlevi, vb. Aslında bu cadde adları, Başkentte bugünedek izlenen politikanın, daha da doğrusu egemen sınıfların tıyniyeti'nin bir aynasıdır.

Gazetelerden öğrendiğimize göre, bugünlerde Ankara Belediye Meclisi'nin bazı üyeleri, Rıza Şah Pehlevi caddesinin adının değiştirilmesi için bir önerge hazırlamışlar. Ancak, önergeyi Meclis Başkanı'na vermek için İran'daki olayların biraz daha netleşmesini bekliyorlarmış. Bilmiyoruz ama, riyakarlığın böylesine az rastlanır herhalde.

Bir kere, yıllar yılı İran halkına kan kusturan cellat Şah'ın adını bir caddeye vermenin vebali büyüktür. İkincisi, İran halkıyla ve halkımızla alay edercesine bu densizliğin devamına yıllardır göz yumanlar da bu vebalin ortağıdır. Şimdi bu kişilere sormak gerekir: İran halkı Şah'ı defettikten sonra mı aklımıza geldi bu densizliği düzeltmek? Dahası, hâlâ daha caddenin adının değiştirilmesini bekletmek, ikiyüzlülüğün dik âlâsı değil midir?

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ:

Faşist Odaklar Dağıtılmalıdır.

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 24. Dönem Genel Kurulu sonucu göreve getirilen yeni Yönetim Kurulu, basına yaptığı bir yazılı açıklamayla, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi doğrultusunda çalışmalarını sürdüreceğini bildirmiştir.

Basın açıklamasında, Türkiye'nin ekonomik - politik açıdan son yılların en bunalımlı dönemini yaşadığı, faşist saldırıların da artarak devam ettiği belirtilmekte ve «Mevcut siyasi iktidar ise faşist saldırılar karşısında tavırsız kalmakta, faşist odakların üzerine gidememektedir. Hal böyle iken, yıllardır emekçi halkımızın çıkarlarını savunan demokratik örgütlere yönelik yeni anti-demokratik yasa tasarıları, daha evvel bu tür yasalara karşı çıkanlar tarafından gündeme getirilmektedir» denilerek, tüm anti-demokratik yasaların kaldırılması istenmektedir. Ayrıca, faşist odakların dağıtılması, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan yasa maddelerinin kaldırılması, tüm çalışanların grevli - toplusözleşmeli sendikal haklara kavuşmaları için, inşaat mühendislerinin bundan böyle de mücadelerine devam edeceği belirtilmektedir.

Bursa Genel-İş Kongresi

Genel-İş Bursa Şubesi'nin 7. Olağan Kongresi, 14 Ocak günü Kafkas düğün salonunda yapıldı. Kongreyi, aralarında Belediye Başkanının da bulunduğu kalabalık bir konuk topluluğu da izledi.

Şube Başkanı Hasan Akkuş'un açık konuşmasıyla başlayan Kongre'de, konuklar genellikle işçi-işveren ilişkilerine değindiler. Belediye Başkanı Eroğlu, «sizlere daha iyi hak verebilmem için (!) Belediye Gelirleri Yasası'nın çıkmasına ağırlığınızı koymalısınız» diyerek, kendisini «işveren değil, hak veren» rolünde gördüğünü kanıtlıyor ve işçilerden sadece "yardım" istiyordu. DİSK 6. Bölge Temsilcisi Rafet Demirder ise, «Belediye Geirleri Yasası'nın çıkmasını isteyeceğiz; yönetilmek için değil, yönetmek için» diyerek konu hakkında işçi görüşünü belirtiyordu.

Kongre'de, Hasan Akkuş yeniden Şube Başkanlığına getirilirken, çıkardığı liste de yönetim kurulu olarak seçildi.

ECEVİT'VARİ BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Ecevit Libya'da işçilerle konuşurken, «Bağımsız Türkiye'ye Evet!» demiş.

Bunun bir özlem mi, ya da eski Ankara Valisi CHP'li Nevzat Tandoğan tavrı mı olduğu pek belli değil.

Hani, bilirsiniz! Ünlü Vali Nevzat Tandoğan huzuruna gelen solculara, «Komünistlik lâzımsa onu da biz yaparız, size ne oluyor» demişti.

Demek «Bağımsız Türkiye»nin yolu İMF'den Wells Fargo'dan, Amerikan üslerinden geçiyor!

gedik taşı

● Maocular TSİP'lilere Yine Saldırdı

TSİP ÇANAKKALE İL BAŞKANI MAOCULARIN SALDIRISINA UĞRAYARAK YARALANDI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Çanakkale İl Başkanı İlhan Uslu 3 Şubat günü Çanakkale'de Emniyet Müdürlüğünün yanıbaşında üslenen bir grup Maocunun saldırısına uğrayarak başından yaralanmıştır. Bu saldırı, yurdun her yanında işçi sınıfı sosyalistlerine saldırıyı âdet haline getirmiş olan Maocuların karşı-devrimci faaliyet zincirinin yeni bir halkasıdır.

TSİP Çanakkale Örgütünün olay üzerine yayınladığı bildiride, «Sömürücü sınıfların faşist çeteleriyle olsun, Maocu uşaklarıyla olsun, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne ve onun militanlarına saldırmaları, TSİP'in emekçi halkla kaynaşıp Demokratik Halk İktidarını kurma yolunda mücadelesini engelleyemeyecektir» denilmektedir.

Olay, Çanakkale'de tüm demokrat kamuoyunda büyük tepki yaratmıştır. Türkiye İşçi Partisi il örgütü, yayınladığı demeçte, Maocuların bütün ihanetlerine rağmen sosyalizmin ergeç egemen olacağını belirterek «Olayı kınıyor, TSİP il başkanı ve örgütüne geçmiş olsun diyoruz» demiştir.

Çanakkale'deki demokratik kuruluşlar da İlhan Uslu'nun uğradığı saldırıyı takbih etmişlerdir. TÜTED, TÖB-DER, Halk Evi, TÜS-DER, TÜM-DER, T. Zir-DER, Haber-DER yetkililerince yayınlanan bildiride şöyle denilmektedir: «Maocuların dünya genelinde ve ülkemizde karşı-devrimci bir öz taşıdığı gerçeğini görmek istemeyenlere, bundan önceki olaylar bir ders vermediyse, bugünkü olayın bir ders vereceği kanısındayız. Biz aşağıda imzaları bulunan demokratik kuruluşların yetkilileri, bu olayı nefretle kınar, Maoculuğa karşı mücadelenin emperyalizme karşı mücadeleden soyutlanamayacağını kamuoyuna duyururuz.»

● Manavgat'ta Faşist Saldırılar

FAŞİZM TIRMANMAK İÇİN YENİ TERTİPLER PEŞİNDE

Kahramanmaraş olaylarını kasten yaratıp on üç ilde sıkıyönetim ilan edilmesini sağlayan faşist mihraklar ülkenin birçok yerinde daha yeni tertiplere girişmektedirler. Amaçları sıkıyönetimi istedikleri her yere yaymaktır. Milliyetçi Hareketin sıkıyönetim ilanı istediği illerde bir bir olayların çıkması bundandır. Bu olaylardan biri de geçenlerde Antalya'nın Manavgat ilçesinde patlak verdi. Faşist güruhlar küçük çapta bir Kahramanmaraş olayı daha yaratmak için kolları sıvadılar, ama gayretleri boşa çıktı.

Manavgat'taki faşist tertip ve saldırı olayları hakkında Manavgatlı bir grup işçiden aldığımız mektubu yayınlıyoruz.

Faşistler, Manavgat'ta ikinci bir Karamanmaraş katliamı yapmayı denediler. Olaylar, faşist ÜGD binasına bomba atılmasıyla başladı. MHP'nin milletvekili adayı, Manavgat Hastanesi baştabibi Hasan Fehmi Boztepe sabah erkenden çarşıya çıkarak, peşinde 100 kadar faşist çapulcuyla esnafa zorla dükkanlarını kapattırdı. Esnafın belirli bir kesimi evlerine çekildi. Belirli bir kesimini de zorla yürüyüşe kattılar. Ellerinde sopa ve taşlarla saldırıya geçen halk düşmanı faşistler, CHP'lilerin iş yerlerini, CHP, HALK-DER, DEV-GENÇ, TEK-GES-İŞ binalarını tahrip etmeye çalıştılar, camları kırdılar. TSİP binasına da saldırdılarsa da, kepengi açamadılar. Bir iki cam kırarak kaçtılar.

Olayı duyan ilerici köylüler, Manavgat halkı, karısıyla, kızıyla ayağa kalktı. Faşistleri püskürttü. Manavgat halkına diş geçiremeyen faşistler, bu kez ilericilerin sığırlarına, koyunlarına saldırdılar. İnekleri bıçakladılar, koyunların ayaklarını kırdılar.

Manavgat halkı artık şunu iyi biliyor:

«FAŞİSTLER KENDİLERİNDEN BAŞKA HER TÜRLÜ CANLININ DÜŞMANIDIR.»

Olaylardan sonra konuştuğumuz halktan kişiler **«biz faşistleri tükrüğümüzle boğardık.** Ama onlara karşılık vermek, onların oyununa gelmek olurdu,» dediler.

Faşistler, olaylar sırasında «Sıkıyönetim isteriz, Müslüman olan yola, Müslüman olmayan Moskova'ya!» diye bağırıyorlardı. Bu, faşistlerin amacını açıkça ortaya koyuyordu: Sıkıyönetimi Antalya'ya da getirmek!

Türkeş'in Antalya'da sıkıyönetim istemesi boşuna değildir. Türkeş'in «Antalya'da da sıkıyönetim» istemesinin hemen ardından Manavgat'ta bu olayların olması, olayların arkasında kimlerin olduğunu kanıtlamaktadır. Türkeş, Antalya ilinde halktan tecrit edilmiş faşist güruhları sıkıyönetimle kurtarmak istiyor. Bu istekleri kursaklarında kalacaktır.

Manavgat'ta faşizme geçit yok!

BİR GRUP İŞÇİ

Gerçeğe mektup

Bizler TCDD Öğrenci Yurdu'nda kalan elli öğrenciyiz. Babalarımız demiryolcudur. TCDD için yıllarını vermişlerdir. Bu çalışmalara karşılık demiryolu kuruluşu, onlara yılın en büyük ikramiyesini (!) verdi. Binbir güçlüklerle okutmaya çalıştıkları çocuklarını sokağa attı.

Gerekçe: Yurt fizik koşullarının yetersiz olması. Bugüne değin böyle bir sorunu kendilerine dert etmeyenlerin aniden bu gerekçeyi göstermeleri pek şaşırtıcı olmasa grek. Onların gerçek amacı yurtta koşulların yetersizliği değil, ilerici düşüncelerimizin, halkımızdan yana olmamızın kendilerine verdiği rahatsızlıktı.

Yurdumuzda bugüne değin hiçbir olay çıkmadı. Ancak aynı kuruluşun Ankara'daki yurdunda kalan faşistler, demiryolu emekçilerine saldırmışlar, memurları dövmüşler, kısacası Ankara Garı çevresinde terör estirmişlerdir. Bu yurt demokratik kuruluşların baskılarıyla kapatılmıştır. Şimdiye değin sürdürülen denge politikası demiryolu kuruluşu tarafından da uygulanmış ve Ankara'daki yurda karşılık, İstanbul'daki yurdumuza da kapatma kararı verilmiştir.

İşte demiryolu kuruluşumuzun kendi mensuplarına verdiği mükâfat! Ev kiralarının ateş pahası, Kredi Yurtlar Kurumu'nun yurtlarına girmenin sorun olduğu bu ortamda, bizleri sokağa atmak, öğrenim yaşamımızı tehlikeye sokmak!

Tüm Demiryolculara sesleniyoruz ve TCDD yönetimini, «Öğrenimlerinizi bırakın, evlerinize dönün» anlamıyla eşdeğer olan bu anti-demokratik tutumu üzerine düşünmeğe davet ediyoruz.

TCDD Yurdu Öğrencileri - SİRKECİ

● Yurtlardaki Faşist İşgaller Kırılmalıdır

ELAZIĞ ÖĞRENCİ YURDU FAŞİST SALDIRI ÜSSÜ OLMAYA DEVAM EDİYOR

MC dönemlerinde faşist saldırı üslerinden biri olan Kredi Yurtlar Kurumu'nun Elazığ Öğrenci Yurdu, bu özelliğini bugün de aynen korumaktadır. MHP'li müdür ve müdür yardımcıları görevden alındığında, Yurdun durumunun değişeceği sanılıyordu. Oysa umulanın tam tersi olmuştur.

MC'li yıllarda, Raif Çiçek gibi faşist elebaşıların rahatça at koşturdukları, faşist güruhun karargahı ve talimgahı olan Elazığ Öğrenci Yurdu, eski durumunu halen muhafaza etmektedir. Hem de, jandarma ve polis desteğinde...

Elazığ Öğrenci Yurdu Aralık ayında açıldığında, devrimci, demokrat öğrenciler de yurtta kalıyorlardı. Ancak bu durumu hazmedemeyen faşistler, harekete geçmekte gecikmediler. Yurtla uzak yakın ilgisi olmayan faşistlerin de katkısıyla Yurt kantini sürekli olarak işgal ediliyor ve görevli jandarma komutanları bu duruma göz yumuyorlardı. 25 Aralık günü faşistlerin kantinde devrimci öğrencilere saldırmaları sonucunda, birçok devrimci ve demokrat öğrenci yaralanıyor ve göz altına alınıyordu. Yine aynı günlerde, faşistler Elazığ'da saldırılarını artırıyorlardı.

Gelişen tüm bu olaylar nedeniyle, devrimci-demokrat tüm öğrenciler topluca yurdu terk ettiler. Bu konuda çeşitli girişimlerde bulunmalarına rağmen, bugüne kadar bir sonuç alamamışlardır. Kredi Yurtlar Kurumu yetkilileri ise, Elazığ Öğrenci Yurdu'nu gözden çıkarmış olacaklar ki, yurdun durumunun düzeltilmesine yönelik herhangi bir çaba sarfetmemektedirler.

RÖPORTAJ: Tam Gün Yasası — A.GEZER

Tam Gün Yasasıyla ilgili olarak bir süredir yayınladığımız röportajları, bu kez, eskiden beri gerek memur sendikaları döneminde, gerekse bu sendikaların 12 Mart dönemindeki Anayasa değişikliği ile kapatılmasından sonra, işçi sendikalarında yöneticilik yaparak sağlık işkolundaki işçilerin mücadelesinde aktif olarak yer almış TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Aydoğan Gezer'in görüşleriyle noktalıyoruz.

GERÇEK — Son günlerde kamuoyunda yoğun tartışmalara neden olan Tam Gün Yasası, sağlık hizmetlerinin halk yararına düzenlenmesi açısından ne gibi yenilikler getirmektedir?

CEVAP — Sağlık hizmetlerinin insan sağlığını koruyup geliştirmek gibi yüce bir amacı olduğu söylenir. Ancak hayatın her alanının bir kazanç ve kâr aracı haline geldiği kapitalist ülkelerde, bu, sadece lafta kalmaktadır. Nitekim ülkemizde de sağlık hizmetleri, halkın sağlığını koruyup iyileştirme doğrultusunda değil, insan sağlığını bile bir kazanç aracı olarak gören kapitalist zihniyetin kuralları doğrultusunda yürütülmektedir.

İşte bir süre önce yürürlüğe giren Tam Gün Yasası, hiç olmazsa devlet hastanelerinde çalışan doktorların özel hastanelerde, muayenehanelerde «sağlık ticareti» yapmalarını önlemeyi amaçlamaktadır. Böylece bir yandan kimi doktorların devlet hastanelerindeki çalışma süresini azaltarak, para kazanmak için özel hastane ve muayenehanelere koşmaları önlenmek istenmekte, diğer yandan ise, devlet hastanelerinin imkânlarının bencil çıkarların hizmetine sokulmasının önüne geçmek hedeflenmektedir.

GERÇEK — Tam Gün Yasasının öngördüğü bu amaçların gerçekleşmesi mümkün mü? Sizce Yasanın eksikleri nelerdir?

CEVAP: Az önce belirttiğimiz gibi, Yasayı sağlık hizmetlerini bir kazanç aracı olarak gören zihniyete karşı sınırlı da olsa bir tepki niteliğinde olduğu için olumlu karşılıyoruz. Ancak, yasanın öngördüğü hedeflerin kısa sürede gerçekleşeceğini ummak fazla iyimserlik olacaktır. Yasayla çıkarları zedelenenlerin konuyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesinden iptal kararı çıkartmaya yönelik feryatlarının son günlerde oldukça yoğunlaştığı gözönüne alınırsa, Anayasa Mahkemesince iptal kararı verilmese bile, «tüccar doktor»lar tarafından yasaya karşı «pasif direnişe» geçileceği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, varolan denetim mekânizmaları etkin bir şekilde işletilmez, ve yeni denetim mekanizmaları getirilmezse, toplumsal bir amaca yönelik bu yasanın uygulamada sağlık personelinin maaşlarına «zam» haline indirgenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Ayrıca, Yasa şimdiden önemli bir yanlışlığa, sağlık hizmetlerinde eşitsiz bir uygulamaya yol açmıştır. Son günlerde devlet hastanelerinde yardımcı hizmetlerde çalışan sağlık personelinin yer yer haklı eylemlere dönüşen tepkilerinden de anlaşıldığı gibi, Tam Gün Yasasının getirdiği haklardan sağlık personelinin bir bölümü yararlandırılmamaktadır. Tam Gün Yasasıyla, sağlık kurumlarının halk yararına verimli bir çalışma vermesi bekleniyorsa, bu kurumları, aşçısıyla, hastabakıcısıyla, bahçıvanıyla, hemşiresiyle, hademesiyle, doktoruyla bir bütün olarak değerlendirmek gerekir. Yardımcı hizmetlerde çalışan sağlık personelinin katkısı olmadan, sağlık kurumlarından Tam Gün Yasasının öngördüğü verimli çalışma beklenemez. Bu nedenle yasanın haksızlığı ve eşitsizliği açık olan bu yanı mutlaka düzeltilmelidir.

GERÇEK — Sizce sağlık hizmetlerinin halk yararına geliştirilmesi için alınması gereken başka ne gibi tedbirler vardır?

CEVAP — Ülkemizde sağlık hizmetleri son derece yetersiz bir şekilde yürütülmektedir. Türkiye nüfus başına düşen hekim sayısı bakımından dünyada en son sıralarda yer almaktadır. Yine sağlık kuruluşları, araç, gereç, personel ve kapasite bakımından son derece yetersiz durumdadır. Tüm bu olumsuzluklar, dışa bağımlı çarpık kapitalist düzenin bir sonucudur. Bu kapitalist düzen yıllardır sağlık hizmetleri alanına «kazanç hevesi», «kâr hırsı» gibi, sağlık hizmetlerine tamamen yabancı unsurları sokarak, onu yozlaştırmıştır. Bu nedenle hayatın tüm alanlarında olduğu gibi, sağlık hizmetleri alanında da insan sağlığına, insan hayatına değer veren çözümler kapitalist düzen dışında, işçilerin, köylülerin, tüm emekçilerin «demokratik halk iktidarı»nda aranmalıdır.

Ancak, bu dediklerimiz, sağlık hizmetleri alanının halk yararına geliştirilmesi için bugünden öne sürüp mücadele edebileceğimiz talepler bulunmadığı anlamına gelmez. Nasıl Tam Gün Yasasını sağlık hizmetleri alanında ileri bir adım olarak görüyor ve olumlu karşılıyorsak, buna benzer daha pek çok talebin hayata geçirilmesi için mücadele etmek gereklidir. Tüm sağlık kuruluşlarının bütünüyle devletleştirilmesi, ülkemizde büyük doktor açığı varken, doktorları —hem de sağlık hizmetleri alanında bizden kat kat üstün ileri kapitalist ülkelere— göçünün engellenmesi, ilaç üretiminin Sosyal Sigortalar Kurumu ve diğer kamu kuruluşları tarafından yapılması, bunların başlıcaları arasındadır.